

Oponentský posudok
na habilitačnú prácu PhDr. Ing. Václava Kupca, Ph.D. s názvom
„Moderní kontrola veřejné správy“.

V súlade s príslušnými vnútornými predpismi Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave a Fakulty sociálnych vied UCM v Trnave som spracoval predkladaný posudok na habilitačnú prácu PhDr. Ing. Václava Kupca, Ph.D. s názvom „*Moderní kontrola veřejné správy*“, pričom pri jeho spracovaní som vychádzal zo snahy o objektívne zhodnotenie predložených vedeckých záverov habilitanta, ktoré sú obsiahnuté v posudzovanej práci. Vzhľadom na svoju profesionálnu odbornú orientáciu si dovoľm akcentovať predovšetkým právny a spoločenský rozmer spracovanej habilitačnej práce, a to aj s ohľadom na potrebu komparácie jej predmetu vo vlastnej aplikačnej praxi kreovanej v súkromnej sfére podnikateľskými subjektmi. Samotné hodnotenie habilitačnej práce by som si dovoľil rozdeliť do 5 samostatných tematických okruhov.

Aktuálnosť zvolenej témy

Téma, ktorú si zvolil habilitant ako predmet záujmu v spracovanej záverečnej práci, nadobúda s ohľadom na celospoločenské pomery viac ako žiaducu povahu, a to predovšetkým vo vzťahu celospoločenskej požiadavke na realizáciu ekonomických úspor a predchádzaniu vzniku konfliktu záujmov v rámci compliance systémov. Táto požiadavka mimochodom plynie aj z európskych právnych predpisov alebo stanovených podmienok čerpania európskych finančných a grantových schém, do čerpania ktorých je verejná správa integrálne zapojená a v rámci ktorej prichádza aj k najčastejším sporným prípadom objektívnosti rozhodovania a postupu v príslušných procesoch. Možno preto objektívne konštatovať, že akékoľvek úvahy smerujúce k zabezpečeniu efektívneho a moderného prístupu ku kontrole verejnej správy, vyvinutia príslušných algoritmickej postupov a samozrejme právnych konštruktov, ktorými možno uniesť aj dôkazné bremeno pri negatívnych zisteniach, sú viac ako vítané. V tomto ohľade preto možno aj viac ako pozitívne vnímať hlavný cieľ, ktorý si uchádzač zvolil vo svojej habilitačnej práci spočívajúci v transformácii kontrolných mechanizmov v procesoch verejnej správy a konštrukcii diagnostických modeloch kontroly.

Interdisciplinárny charakter habilitačnej práce

Je viac ako zrejmé, že autor musel pri spracovaní habilitačnej práce obsiahnuť interdisciplinárne poznatky z viacerých samostatných vedných odborov, keďže vecný charakter posudzovaných, predovšetkým právnych vzťahov v prostredí verejnej správy, mu neumožnil obmedziť sa len na vedný odbor verejnej správy a verejnej politiky. V rámci jednotlivých kapitol habilitačnej práce tak autor preukázateľne pracuje s relevantnými právnymi inštitútmi najmä z odvetví verejného práva ako napr. správne právo či finančné a obchodné právo alebo ekonomickými kategóriami. Explicitne tak preukazuje nielen interdisciplinárny charakter témy habilitačnej práce, ale aj vlastnú odbornú spôsobilosť spočívajúcu v schopnosti nielen osvojiť si poznatky mimo svojej vlastnej odbornej profilácie, ale s nimi aj efektívne a najmä vedecky pracovať vo vlastnej vedeckovýskumnej činnosti. To, čo ma osobitne teší, je hĺbka vedeckej analýzy, ktorú preukazuje predovšetkým v 1. a 4. kapitole habilitačnej práce, a to aj pri preukázanej medzinárodnej komparácii.

Logickosť a systematickosť štruktúry habilitačnej práce

Habilitačná práca je rozdelená do 6 samostatných kapitol a ďalšie typické súčasti kvalifikačných prác v podobe úvodu, záveru, zhrnutia a zoznamu použitej literatúry, v ktorých autor habilitačnej práce v rámci poskytovania odborného výkladu postupuje systematicky od deskriptívneho popisu aktuálneho právneho i spoločenského stavu so súčasným uplatnením vedeckej metódy kritickej analýzy, naprieč formálneho procesného popisu skúmania vedeckého problému až po predstavenie výsledkov z jeho skúmania ústiacich do piatej kapitoly, ktorú začína konštatovaním, že na základe realizovaného vedeckovýskumnej činnosti a jeho zistení, sa vyžaduje *„nutná inovace a konstrukce nových, tedy diagnostických modelů kontroly“* ako vstupu do identifikácie vlastného prínosu autora v habilitačnej práci. Štruktúra habilitačnej práce je teda vhodne zvolená, jednotlivé kapitoly sa vhodne prelínajú, dopĺňajú. Autor v habilitačnej práci využil všetky potrebné kvalitatívne a kvantitatívne metódy vedeckej práce, preukázal schopnosť s nimi pracovať a vyvodzovať potrebné právne závery vzhľadom na potreby spracovanej problematiky.

Využitie odbornej literatúry

Pri záverečnom hodnotení habilitačnej práce je potrebné uviesť, že autor vychádzal z relevantnej a dostupnej literatúry, pričom práve k uvedenej téme a spôsobu jej spracovania nie je dostupných mnoho ďalších literárnych zdrojov, ktoré by odpovedajúcim spôsobom prepájali vedecko-teoretické poznatky a skúsenosti z vlastnej aplikačnej praxe. Osobitne

musím vyzdvihnúť využitie 313 zdrojov, ktoré autor využil pri zostavení habilitačnej práce, čo samo o sebe preukazuje jeho kongruenciu so zvolenou témou habilitačnej práce, pričom takýto vysoký počet nie je obvyklým ani pri tomto type záverečných prác, a to aj pri zohľadnení skutočnosti, že v drvivej väčšine ide o cudzojazyčné diela. Napriek tomu, že ide o vedecky zameranú prácu a má sa ňou získať jeden z najvyšších vedeckých titulov, sú odborné závery a argumentácia autora použiteľné aj pre potreby vlastnej aplikačnej praxe, čo zvyšuje hodnotu predloženej habilitačnej práce, pretože potvrdzuje pravidlo, že „*veda by sa nemala robiť pre vedu samotnú*“. Autor habilitačnej práce teda preukázala schopnosť pracovať s prameňmi práva po vecnej aj formálnej stránke.

Osoba habilitanta

Aj keď by sa mal posudok zameriavať na obsah habilitačnej práce, domnievam sa, že relevantným v uvedenej súvislosti je aj samotná osoba uchádzača. Dr. Kupca poznám osobne a napriek tomu, že jeho vedeckovýskumná činnosť sa orientuje do inej oblasti ako predmet môjho záujmu, opakovane vo svojej publikačnej činnosti preukázal, že je schopný spomínaného interdisciplinárneho prístupu aj pri spracovaní tém mimo jeho odbornej profilácie. Predmetné publikácie som aj ja sám niekoľkokrát využil pri vlastnej publikačnej činnosti. Jeho pedagogické pôsobenie na viacerých vysokoškolských ustanovizniach, vlastný profesijný profil so sekundárnym vzťahom k téme habilitačnej práce, medzinárodné skúsenosti v podobe zahraničných prednáškových a študijných pobytoch a najmä jeho osobné kvality ho v plnej miere kvalifikujú k získaniu vedeckopedagogickej hodnosti docent. V tomto ohľade preto uvádzam, že mi bolo osobne ťažké byť oponentom v habilitačnom konaní Dr. Kupca, a to nielen vo vzťahu k posudzovaniu vysoko erudovanej odbornej publikácií v podobe jeho habilitačnej práce, ale aj vo vzťahu k jeho osobe samotnej.

V súvislosti s obhajobou habilitačnej práce si však dovoľím položiť habilitantovi jednu otázku, ktorá sa čiastočne viaže na modernú kontrolu verejnej správy. Orgány štátnej správy i samosprávy predstavujú pri bližšom skúmaní najväčšieho zamestnávateľa v hospodárstve a charakter ich činnosti a výsledkov je do značnej miery determinovaný kvalitou a kvantitou ľudských zdrojov. Vedeli by ste, keďže predkladaná habilitačná práca sa tejto téme osobitne nevenuje, identifikovať potrebu kontroly vo verejnej správe aj v tejto oblasti a súčasne uviesť nejaké „moderné“ kontrolné prístupy k jej realizácii? Zaujíma ma predovšetkým najmä otázka metód (prístupov) pokročilej realizácie personálneho auditu v prostredí verejnej správy

a možné riziká pre orgány verejnej správy v okamihu, ak sa takáto kontrola nerealizuje vôbec alebo sa realizuje nesprávne.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že posudzovaná habilitačná práca spĺňa obsahové i formálne kritéria kladené na tento typ habilitačnej práce v príslušnom vednom odbore. Z tohto dôvodu ju preto plne doporučujem k obhajobe a k ďalšiemu pokračovaniu habilitačného konania. Po úspešnom konaní habilitačného konania a obhajobe habilitačnej práce navrhujem, aby bol uchádzačovi udelený vedecko-pedagogický titul „*docent*“ v študijnom odbore Verejná politika a verejná správa.

V Banskej Bystrici, 25. 03. 2024

doc. JUDr. Marek Švec, PhD., LL.M., univ. prof.